

مشرق و جنوب

مطبعة و محل اداره :

ج. مال اوغلانده امنیت
مندوخی جوارنده
شنکول یقوشنده
۲۵ نوسو

مسئله و موافق آراء
جدید مع المنونیه
قبول اولتون

درج ابدلین آثار اعاده اولنار

دیده ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصه احوال و شیوه اسلامیه در بحث ابدل و هفتده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخی ۵۰ یا ۵۵ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قبیلهدن مقوا بورو ابله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنبر

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیانلی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

یدنجی جلد

۳۰ ذی الحجة الشریفه ۱۳۲۹ پنجشنبه ۸ کانون اول ۱۳۲۷

عدد : ۱۷۲

اسلامیتده جهاد

یوقدر . وجود حقیقی بر اولمغه برابر تجلی انساننده کی ظهور یله ممکنات موجوده اوزرینه منبسط اولور .

فقط ممکنات ایله اختلاط وانلره حلول ایتمز؛ بوتعلق باقی قالدقچه علاقه مظهریت اعتبار یله اوشیته مجازاً موجود دینیر، تعلق منقطع اولدینی آنده نه حقیقه نه مجازاً موجود اطلاق اولنه ماز .

ممکنات موجوده ، تجلی به مظهریت شرط یله اعیان ثابته دن عبارت اولوب کندیلر یله قائم وجود لری یوقدر . بنابرین انلره حقیقه موجود اطلاق اولنماز؛ انلر ازلاً وابدأ معدومدرلر . ایشته بوندن طولای اعیان ثابته رایحه وجودی شم ایتمه مشدر . دینلمشدر .

وحدت وجود ایله سوفسطائی مذهبی بیننده ایکی وجهله فرق واردر . سوفسطائیلر واجب اولسون، ممکن اولسون علی اطلاق وجودی منکر درلر . متصوفه وجود واجبی انکار ایتمزلر؛ بلکه وجودی اکاحصر و تخصیص ایدرلر . ایکنجی فرقه کانهجه متصوفه ممکناتک وجودینی ذوات ممکناته قیاس اعتبار یله انکار ایدرلر ذوات واجبه قیاساً انکار ایتمزلر انلر ممکناتدن برشی موجود دکدر دیمزلر موجود اولان بر ممکناتک وجودی کنندی وجودی اولیوب بلکه بشقه بر موجودک او ممکنه ظهور ایدن وجودیدرلر . سوفسطائیه هر صورتله منکر وجوددر . متصوفه بو مذهب حقنده : عتلمک ماوراسندهدر ؛ حقیقته انحق کشف ایله وصول ممکندر؛ کشفک عقله نسبتی ده عقلک وهمه نسبتی کبیدر ، دیمشدر امام غزالی بوکا اشارتله : علم ظاهری طور عقلدن بعید بر شیء کورمک ممکن اولمیان الحاق بر یره بکزه دیور؛ حتی طور عقلدن بعید اولان اوشیتمک رؤیتی ایچون واسطه علم باطنی بیله کافی کورمیور . امر رؤیتی علم باطنک منهایله مشروط قیلور . غزالی عرفای امتک حالتی غایت اوزاق بر یرده اولان بر شیء ایوجه کورمک ایچون بیک درلو مشکلات ایله یوکسک بر طاغک تپه سینه چیقان کیسه سته ک حالته تشبیه و علم ظاهری مجاز ایله توصیف ایدیور . زیرا علاقه مظهریت اعتبار یله ممکناته مجازاً موجود اطلاق اولدینی حالده علم ظاهری اربابی علم باطن اهلنک خلافت اوله رق ممکناته موجود اطلاق ایلکده درلر . بو مذهب کوره هاتک حقیقه معدوم مناسندهدر آنده اصلاً مجاز یوقدر . بویله اولمنی تجلی ایله حاصل اولان تعلقک انقطاعندن طولای طاری-اولان عدی استلزام ایتمز .

ارباب حقیقتک اعتقادینه کوره ذاتاً معدوم اولان اشیا به فصل عدم طاری اوله بیله جکی حقنده وارد اولان اعتراض یوقاربکی قید ایله مندفع اولور . مبحث وجوده عائد دیگر بر مذهب ده وادردر که اوته کی کی احاطه عقلیه دن خارج دکدر . صاحب مقاصدک مختاری اولان مذهب ده بودر . بو مذهب کوره موجود کبی وجودده چوقدر ؛ یالکیز سالک بر مرتبه به واصل اولنجه نظر نده وجود ممکنات و بلکه کنندی وجودی بیله مضمحل اولور . »

فرید

در سعادتده ارمنیجه منتشر (آزادامارد) غزته سنک ۲۵ تشرین اول سنه ۳۳۷ تاریخی نسخه سنک (هم فائده سز هم مخاطره لی) عنوانی باش مقالمه سی وطن عثمانیده بر کتله متحده مدافعه حالنده بولنان اقوام عثمانیه اراسنده بر تفرقه دینه طرفداری بواندیغنی بزه بیلدیرمکده و بو صریح طرفدارلغک بالخاصه رسمی بر غزته لسانندن ایشیدلمسی افکار عثمانیه اوزرنده غریب بر تأثر و تأسفی موجب اولمقدهدر . بناءً علیه مقاله مذکورده یی فقره فقره عیناً یازهرق حسیات عثمانیه دن محروم اولدیغنی کورستن بو زوالی وطنداشه عثمانیلغک کندوسنک خیال ایتدیکی فکر تعصبدن یک عالی اولدیغنی بیلدیرمک ایسترم :

باقیکز قوجه عثمانی غزته سی نه دیور :

[مطبوعانده وارکان اداره محافلنده جهاد یاخود محاربه دینه حقنده مختلف شایه لر دوران ایتمکدهدر . سنوسیلرک شیخی ایتالیانلره قارشو اعلان جهاد ایتمشدر . قوملو بیابانلرده سرسری طولاشان بر عرب قبیله سی شیخنک شوفوق العاده فائده سز و تهلککل حرکتندن هولای عثمانی حقیقورانشدن بعضیلری اظهار مسروریت ایتمکدهدرلر .]

آزادامارد جهاد، یاخود محاربه دینه تعبیرندن عجبا نه اکلا یور ؟ بو تعبیردن توحش ایتدیکنه کوره اگر مسلمان اولانلرک بر لشهرک مسلمان اولمیان هر قوم و هر ملت اوزرینه علی الاطلاق اجرای محاصمات و محاربات ایتسی کبی بر معنی تلقی ایدیورسه بومعنی، بویله بر حرب دینی اسلامیتده موجود دکدر . اسلامیتک هنوز طلوع ایتدیکی زمان سعادتده وادوار اولیننده بیله حکومت اسلامیه بر چوق غیر مسلم اقوام ایله حال حربده بولنورکنینه بر چوق غیر مسلم حکومتلر ایله ده حال صلح وائتلافده ایدوکی تاریخاً مثبتدر .

مثال اوله رق عرض ایدهیم که حتی زمان سعد اقران نبویه حزب مسلمین او وحشی مشرکار ایله اوغراشورلرایکن بر طرفنده روملر ایله ساسانیلر اراسنده محاربات دوام ایتمکده و روملرک ساسانیلر اوزرینه غلبه سی بین المسلمین موجب سرور و شادمانی اوله رق بو بابده بر آیت جلیله فرقانیه بیله شرف نازل اولمقده ایدی .

عصر اعجابده ساسانیلر ایله محاربه اولنورکن روملردن بر چوقلری اردوی اسلامه اتحاق ایدرک میدان حربیه آتیلش و اسلامیت بواللحقافه مانع اولما مشدر .

آزاداماردک تخیل ایتدیکی او تصب دین اسلامه اول و آخر اصلاً کیرمیش و بلکه اسلامیت تعصبی قیرمق ایچون تأسس ایتمشدر ، او تمصبک عالم خرسیتیانی اراسنده شدتله حکمران اولدینی زمانلرده عموم اوروپا حکومت خرسیتیانییه خرسیتیانلق نامه برلشوبده اسلامیتی کویا باتیرمق اوزره ممالک اسلامیه به آقین ایتدکاری ملیون ملیون اهل صلیب اردولرینه قارشو بیله اسلامیت اعتدالی غیب ایتماش ، او مهاجرلرک انحق ایاق باصدقلری یرلرک مسلمانلری او وحشتلره قارشو انسانیت دائره سنده مدافعات مشروعه ده و طالب اولدینی دشمنلرینه بیله رحم و شفقتله معامله ده بولنش و اسلامیتک محوینه عزم ایدن بو اتحاد

عروق حیات و ظنیله‌ری تحریک اولمق ایسته‌نیلور. و بناءً علیه مطبوعات عثمانیه‌دن بمضرنده (جهاد) تعیری ده اراده ضیره‌ده استعمال اولنورسه بیوک برخطامی ایدلش اولور؟ . . .

بر مسلمان عناصر سائر ایله اوطوردقلری وطنه قارشو ایدیلن تجاوزدن دولای مدافعه‌یه شتابان اولور و بومدافعه‌سنی جهاد تعیریله‌دیخی دخی کندوسنه امرایتمکه بولنورسه بومسلمانک بو عزم مجاهدانه‌سی عالم انسانیت و مدنیت نامنه تحطه‌می اولنور؟

محررک خیال ایتدیکی بر تعصب سنوسیلردن و عثمانیلردن زیاده ایتالیانلره عطف ایدلک لازمکیرکه توسیع ممالک ایچون کندوسنه ده‌ایقین، استیلاسی ده‌ا سهل اولان یونانستان و سائر کبی بر خرسیتیان حکومتنه جائزایسه تجاوز ایتیموده کندوسنه عرقاً هیچ مناسبتی اولیان و موفقیتی یوزده بدرجه ده مستحیل اولان طرابلس غربیه تجاوز ایتمشدر. محرر جنابلری :

[بوفکر ایوم وطن عمومی اوغرنده فرط غیرتله چالشقده اولان روملرک ارمنیلرک بلغارلرک و سائر خرسیتیان اهلیریک ترددی اثناج ایده‌جکدر . . . دیور . . .]

مسلمانلر جهاد تعیرندن غیر مسلم و کندوسنه غیر متجاوز دولتله و کندو وطن دایرلردن اولان غیر مسلملره قارشو تجاوز معناسی قطعاً اولمدینی حالده یالکز جهاد تعیری استعمال ایدلرمی، یوقسه بو معناسی اشراپ ایدر صورتده توجیهات مضرمده بولنانلرمی عناصر عثمانیه آراسنه برودت القا ایدر؟ . . . دوشوملیدر . . .

وطن عثمانی‌نی تجاوزات اجنبیه‌دن قورتارمق ایچون اسلامیت مسلمانلری جهاد تعیریله مدافعه‌یه دعوت ایتدیکی کبی عثمانیلر دخی هم مسلمانلری و همده عناصر سائر عثمانیه‌نی وطن، منفعت نامنه لوای عثمانی آلتنه دعوت ایدر. روملرک، ارمنیلرک، بلغارلرک دین مخصوصلری دخی بومدافعه مشروعیه اشتراکدن، بو دعوت مشترک‌یه اجابتدن کندولری منع ایتیز، ظن ایدرم، چونکه انلرک دخی قومیت و منفعتلری، دین و مذهبلی ایتالیانلردن زیاده عثمانیلر اره‌سندنه محفوظ اولور و اولمشدر. عناصر غیر مسلم عثمانیه دخی بونی تقدیر ایدرلر ظن ایدرم. انجق ازادامارد و هم افکاری بعضی مستثنالری انظار عثمانیه عرض ایتک ایسترمکه بولنر اردوی عثمانی اره‌سندنه طرابلسده بولونسه‌لردی عجا سلاخی سنوسیلرمی، یوقسه ایتالیانلرمی آتیه‌جتلردی؟ . . . ای محرر،

[اوروپا (سوسیالیست) جمعیتلری طرفندن ایتالیانک علیهنده تورکیانک لهند، اوله‌رق متینفلر عقد و نمایشلر ترتیب و اجرا ایدلکده‌در. بو احوال بحاریه حاکم‌رک دیانت و قومیته متعلق هیچ بر ماهیتی اولمادیقنه دلالت ایتیموری؟] دییه‌رسکیز .

اوت سوسیالیستلر و سائر انسانیت و مدنیت خادم‌لری البته ایو تقدیر ایدیورلر. انلر اجنبی ایکن سزک کبی فرط تعصبه تابع اولوب مضمر منالر ازامیورلر .

[شو صروده عقد مصالحه تمایلاتنده بولنان دول معظمه جهاد حقنده‌کی

خرستیانی انساننده بیله مسلمانلر کندو ایچلرنده بولنان تبعه خرسیتیانیه ذره قدر حقسنلری روا کورمامشدر .

نه حاجت! اک واضح و اک مفرط بر مثالدرکه غربیده مسلمانلر حقنده انکی‌زیونلرک، وحشی جنوارلرجه بیله تجویز اولنه‌میه‌جق و حشترک اجرا اولندینی، اسلام نامنه بر فرد بر اقلمدینی بر صروده شرقد اک قوت و شوکتیله حکمران اولان دولت اسلامیه ممالکنده خرسیتیانلر کمال رفاه و اطمینان ایله اوتورمقده و حتی بز او درجه‌سنی تجویز ایتیمسه کده بر جوق خرسیتیان حکومتلرینه فوق‌الحقوق امتیازلر، قابتولاسیونلر ویرلمکه ایدی .

آزادامارد اسلامیتده اولمایان، کندی هم دینک غیری‌نی مطلقاً محوه موضوع اولان بر جهاد تحیل ایدیورسه بویله بر جهادک مطبوعاتده و محافل عثمانیه‌دن هانکیسندنه موضوع بحث اولمش اولدینی ارانه و اثبات ایتیمی لازمدر. بزه قایلرسه آزادامارده بو فکر تعصب، کندو مملکتی اولان عثمانی طیراغندن دکل، بایراقلرینه پایالریک تسبیحی آسان، جهاد خرسیتیان اعلان ایدن ایتالیانلردن انعکاس ایتشدر .

سنوسیلر و سائر طرابلس و جوارلری عربلری-که بو کون بر عضو مهم عثمانینک پنجه غدر دشمندن تخلیصنه حیاتلری هر وارقلری فدا ایدیورلر- بولنره قیامته قدر مدیون شکران اولمق، وجودلرنده برلقمه عثمانیلر غداسی اولان، وجدانلرنده ذره قدر بو طیراغه میل و محبتلری بولنان هر عثمانینک و حتی جنوارلرجه‌سنه واقع اولان ایتالیا مهاجمانه انسانجه مدافعه‌نی البته تصوب ایتیمی لازمکلن هر اجنبینک لازمه‌دستی ایکن، او وطن مدافعلری تزییف و تحقیر جرات ایدن صاحب مقاله‌یه، عثمانی دکل، حتی اجنبی بر انسان بیله دکل، آنجق بر ایتالیان دیملیدر .

سیاسی ازادامارد کوربکز ده‌ا نلر یازیور :

[سرسری برقیله رئیسندن سیاسی دوراندیشک بکلنیه‌من. فقط در سعادتده‌کی محافل سیاسی‌ده‌دن ارباب وقوف و تفکر اولان ذوات حیات پروراندن ازاجق دور اندیشک و احتیاط بکلکده همه‌حال حقمن واردن. فائده‌سز و مخاطره‌لی اوهام و خیالاتی میدانده اتوبده بودبخت مملکتک مقدراتیله اوینامقده انلرک هیچ بر حق و صلاحیتی یوقدر. جهاد، یاخود محاربه‌دینه فکری‌نی میدانده اتق دکل، اندن بحث ایتک بیله جائز دکادر. زیرا فائده‌سز اولدقدن ماعدا، باخصوص ته‌بکه‌ده‌دن خالی دکادر.]

ای صاحب مقاله ! (جهاد) کبی اصطلاحات شرعی‌ده‌دن اولان بر کله‌نی یازاجق وانک مدلولندن بحث ایده‌جک ایه‌ک او اصطلاحاتک مأخذی، موقعی اولان (علم جلیل فقه) دن ازاجق اولسون او قومق، ا کلامق و یا معناسنی بیلمدیکک کله‌دن بحث ایتهمک لازمدر .

جهاد — مسلمان اولمایانلری مطلقاً اولدیرمک، محو ایتک ایچون دکادر .

جهاد — دینک، وطنک، ملتک اعتلاسی و تجاوزاتدن محافظه‌سی ایچون دینک، امر ایتدیکی بر محاربه‌درکه بر جوق شرائط انسانیت و مسالمتکارانه‌یه تابمدر. معروض تجاوز اولان بر وطنده البته دینده حصه دارضیاع اولور. بونک ایچون بتون عوامل مدنی و وطنیه میاننده دین ایله ده‌ا زیاده متحسس اولان بر قسم خلقده دینک امر ایتدیکی جهاد کله‌سیله

سوزلی ایشیدوبده کندولیده خرسیتانلق نامه ایتالیانله معاونت ایتکه قاتیشه جق اولورلرسه . . .]
دیه اندیشه ایتیکز . بزهنوز اورتهده مسلمانلق خرسیتانلق غوغاسی کورمیورز و اوروپاده کورمامک لازمکلور . سزک کبی کثر بینلر وار ایسه انله قارشوده (الحق یعلو ولایعلی علیه) دیرز .
ای آزادامارد! جرأت تعصبکارانه کزی او درجه قبارده رق دیورسکزکه :

[یکرمنجی عصرده جهاد عادتا بر حاقندر . چونکه سنجاق شریف، ادعیه دینه یه استناداً قروپ طوبلریله مترالیوزلرک قارشوسنه چیقیله ماز .]
اوت ، سزک قائل اولدیغکز معنایه کوره جهاد ، بو عصرده دکل، هر عصرده حاقندر . جهاد اسلام ایسه اوله دکلدر . علی الخصوص اسلامیت معنویاته معتقد و مستند اولغله برابر ماده اعداد قوت واحضار اسباب شوکت ایله آمردر .
بو کونکی مسلمانلرک حال ضعف و انحطاطی ایسه اسلامیتک ایجابندن دکل ، اسلامیه تماماً اعتصام ایدیه مامکدن منبعثدر .
انشالله سزک کبی دوستدن، دشمندن معقول، غیر معقول ایشندیگکز سرزنشدر ، معروض بولندیغمز فلاکتلر و حقارتلر بزله بر درس عبرت اولورده مدنیت حقیقیه و انسانیت محضه دیمک اولان اسلامیه درت ال ایله صاریلورز . ومن الله التوفیق
سیواسده : سلیم افندی زاده

مصطفی تقی

مسلمانلرک ضعیفی دشمنلرینه جرأت ویردی

آوروپایی دور وحشته رجوع ایتدیردی

ادوار سالفهده جهانی سراپا استیلا ایدن ظلم و اعتسافی ، چرکاب شناعتی رفع و نزع ایدوب اوساحه وسیعه وحشتی بر دار عدالت و مدنیه تحویل ایدن، مهابت و شجاعت عادلانه سیله بتون کره ارضی لرزه ناک ایلان اسلامیت شمدی او وحشتک ، او جنایتک ، او شناعتک ، او ظلم و اعتسافک قربانی اولوب کیدیور ، حالبوکه اسلامیت احکامنه رعایت اولمق شرطیه هر وقت ظلم و اعتسافک صولت عقورانه سنی دافع و بتون دشمنلرینک مهاجمات ظالمانه سنه مقاومت قوتی حامل و جامعدر .
فقط اسلامیتک احکام مبعلاسه سنه عدم رعایت بادی اضمحلال ونکبتدر .

تاریخ اسلامیت تدقیق اولنورسه شو حقیقت بتون وضوحیه تحقیق ایدر .

اولجه مسلمانلر ، بتون کائناتده شجاعته ، نجابته ، عدالته نمونه اولور ، ظلم و اعتسافدن، شخصی احتراصدن ، نفس و هوایه متابعتدن اجتنابله معالیات وجدیات ایله اشتغال ایلر ، احکام دینه یی بتون عنعنه سیله محافظه ، اسلامیتی مدافه و شان مقدس و معززینی اعلا ایچون بذل ماله ، فدای سروجانه شتاب ایدر و بو اوغرورده اولومی پک شانلی

وطاتلی کوررلر ایدی . کوررلر ایدیده بتون کائناتی امرلرینه ، حکملرینه رام ایتشلردی .

شمدی کولکلرینه دنیا محبتی یرلشمش ، سفاهتک ، بهیمیتک لذایذ فانیه و منحوسه سنه انهماک ایتمش ، مهلکه شهواته طالمش ، احکام مبعلاسه اسلامیتدن انحراف ایتمش اولدقلرندن موتی عار و کریه کوریور ، هر نوع مذلت و استحقاره راضی اولیور ، نفسلرنده کی بخل قبلرینه ضعف ، جبانیت ایراث ایتدیکی جهته دینی ، وطنی ، ملیتی محافظه و مدافعه ایچون فی سبیل الله مجاهده دن قاجیورلر و بو صورتله اوامر آلیمیه ، احکام اسلامیه مغایر احوال و افعاله دوام ایتدکداللمهک حمایه سندن محروم قالیورلر ؛ ایشته بو فرصتدن استفاده ایدن و دشمن اسلام اولان آوروپا، بتون اجانب، قاموس بشری تغیرله اصل معنایی سعادت بشریه اولان مدنیتی، فعلاً وحشت و جنایتله توصیف ایدرک شو یکرمنجی عصرده فرعونلره ، نمرودلره ، نهرونلره ، بتون اظلم عبادیه مسابقه ایدمک درجه ده وحشتلر ، جنایتلر اجراسنه یکدیگری محض اسلامیتی ، عالم اسلامی محو ایچون بالاتفاق ادوار سالفه وحشتی اولانجه شدتیه اعاده ایتدیلر .

قوجه بر اسلام مملکتی اولان فاسی ایدی استیلایه آلدیلر ، ایرانی تقسیم ایچون پلانلر ، معاهده لر حاضرلنیور ، کریدی حمایه بهانه سیله بغیر حق ضبط ایتدیلر، اوراده کی مسلمانلرک مالی ، جانی ، عرضی ، ناموسنی محو ایچون چالیشیورلر ، بوسنه و هر سکی غضب ایتدیلر اوراده کی نسل نژیی تغیره اوغراشیورلر ، روم ایلی شرقی یی آلدیلر بتون جوامع و مساجد شریفیه ، بتون معابد اسلامه صلیبلر تعلیق ایتدیلر ، شمدی ماکدونیا ده خرسیتانیتک ترقیسی ایچون ملیونلر فدا ایدرک چالیشیورلر طاغلر باشنه کلیسالر مکتبلرک آچیورلر ، ایکنجی اوچنجی پدرلرینک اسملری محمد ، علی ، حسین اولنلرک شمدی اسماء نصرانیته مسمی اولدقلری حالده کندیلریله توحید مساعی ایتلرینه موفق اولشلر ، کچن ده دوتک باشنه بر غائله چیقاران مالیسورلرک اکثریسی ایشته بو قیلدن ایش .

انکلتره ، عربستانی ، جزیره العربی استملاکه حاضرلنیور، روسیه یازیکی روس ممالکی دیه قزل ایرماغه قدر چیزدیکی خریطه یی مکتب چوجقلرینه کوستریور و اوکره دیور ، آوستریا ، سلانسیکی ممالکی قطع سندن عد ایدرک هر کسدن تصانیور ، آفریقا عالم اسلامی محو ایتک ، خلافت اسلامیه یه اولان رابطه سنی قطع ایتک ایچون بو کون بتون اجانب بالاتفاق طرابلس و توابعی اشغال ایتدیلر اوراده او بیچاره مسلمانلری جهان جهان اوله لی بر مثلنی دها کورمدیکی وحشتلر ، جنایتلر ، جنوارلقلرله اتلاف واکا ایدیورلر و الحاصل شرق مسئله سی دیدکاری ضیعه بتون دهشتیه کوکره یوب طورییور کوزلر کوریور قولقلر طویبورده حالا مسلمانلر ، حضرت قرآنک فرمان بیوردینی حقوق اخوتی تهلیه رک بینلرنده شخصی اختلافلر ، تفرقه لر ایجابیه یکدیگری اضرار و امحای ایتک ، ثروت شخصیه لرینی ، وطندن ، دیندن